

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
молодих вчених,
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2014

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук	Рак Т.Є. – головний редактор
канд. техн. наук	Половко А.П. – заступник головного редактора
д-р техн. наук	Гащук П.М.
д-р техн. наук	Грицюк Ю.І.
д-р техн. наук	Гудим В.І.
д-р техн. наук	Гуліда Е.М.
д-р психол. наук	Кривописина О.А.
д-р с.-г. наук	Кузик А.Д.
д-р техн. наук	Рак Ю.П.
д-р техн. наук	Семерак М.М.
д-р фіз.-мат. наук	Стародуб Ю.П.
д-р фіз.-мат. наук	Тацій Р.М.
канд. техн. наук	Башинський О.І.
канд. геолог. наук	Карабин В.В.
канд. техн. наук	Кирилів Я.Б.
канд. фіз.-мат. наук	Меньшикова О.В.
канд. хім. наук	Мірус О.Л.
канд. техн. наук	Пархоменко Р.В.
канд. техн. наук	Рудик Ю.І.
канд. техн. наук	Шелюх Ю.Є.

У людини страх – це нормальна реакція організму і психіки. Негативний вплив можуть заподіяти лише неадекватні і дуже сильні страхи.

У деякому роді страх виступає як спосіб обмеження «Я» від чужорідного, неприйнятно впливу ззовні, тому що страх – це демаркаційна лінія особистого, безпечного простору у якому зберігається єдність «Я» і впевненості у собі. Страх може мобілізувати «Я» перед лицем зовнішньої небезпеки, сприяючи інтеграції внутрішніх психічних ресурсів [4, с.124-136].

Таким чином, психологічні особливості почуття страху відіграють одну із провідних ролей життєдіяльності особистості. Страх може мати як конструктивну, так і деструктивну дію на психіку людини. У першому випадку, це почуття активізує психічні механізми, і сприяє розвитку особистості змінює соціальну ситуацію, яка на емоційному та психологічному рівнях викликає у людини дискомфорт. У другому – стійкий страх, навпаки, перешкоджає нормальному розвитку та продуктивній діяльності суб'єкта, паралізує волю людини, провокує невпевненість у своїх діях.

Література:

1. Бродовська В. Й. Тлумачний рос.-укр., словник психологічних термінів. Толковый рос.-укр., словарь психологических терминологий / В.Й. Бродовська, В.О. Грушевський, І.П. Патрик. – К.: Професіонал, 2007. – 672 с.
2. Мэй Р. Смысл тревоги / Перев. с англ. М.И. Завалова и А.И. Сибуриной - М.: Класс, 2001. - 384 с.
3. Практическая психология образования; Учебное пособие 4-е изд. / Под редакцией И. В. Дубровиной — СПб.: Питер, 2004. — 592 с.
4. Захаров А. І. Психотерапія неврозів у дітей і підлітків. Л., 1982.-286с.

УДК.159.59

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЕВНЕНОСТІ ОФІЦЕРІВ-ПОЖЕЖНИКІВ

Артем'як О.П.

Куций О.А., доцент кафедри практичної психології та педагогіки,
канд. психол. наук, доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності.

На сучасному етапі розвитку суспільства, науки, появи нових високих технологій підвищується ризик виникнення масштабних катастроф, аварій, лих, у зв'язку з чим особливу гостроту набуває пошук ресурсних можливостей фахівців, що беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, а саме – фахівців пожежно-рятувальних формувань. Її актуальність зазначеної теми полягає в тому, що професійна діяльність фахівців пожежно-рятувальних служб протікає в особливих умовах і характеризується впливом значного числа стресогенних факторів, вплив яких при недостатньому розвитку професійно важливих якостей, однією з яких є впевненість, призводить до зниження ефективності виконання діяльності, професійному вигорання і психосоматичних порушень.

Як у вітчизняній, так і в зарубіжній науці можна виокремити два основні напрямки в дослідженні впевненості:

- по-перше, впевненість в собі як риса особистості, що досліджується за допомогою питальників;
- по-друге, впевненість у правильності власних суджень, яка вивчається на матеріалі виконання когнітивних завдань різного рівня складності.

Впевненість розглядають як комплексну характеристику, яка включає в себе емоційні (страх і тривожність), поведінкові (дефіцит навичок соціальної поведінки) і когнітивні компоненти. Одним з визначень впевненості вважається здатність індивіда висувати вимоги і запити у взаємодії із соціальним оточенням і домагатися їх здійснення. Впевненість у собі розглядається також як властивість особистості, ядром якого є позитивна оцінка індивідом власних навичок і здібностей як достатніх для досягнення значимих для нього цілей і задоволення його потреб.

В сучасній психології найбільш детально досліджена „поведінкова” основа впевненості в собі. Вивчаючи причини невпевненості в собі, можна припустити, що її причиною може бути брак способів поведінки, які мають забезпечувати повноцінне оволодіння соціальною реальністю, ригідністю і неадаптивністю невеликої кількості поведінкових альтернатив. Брак навичок визначається як дефіцит поведінки. Виокремлюються чотири групи навичок, достатніх для повноцінної життєдіяльності, а отже і для впевненості в собі: здатність сказати „ні”, здатність відкрито говорити про свої бажання і вимоги; здатність відкрито говорити про свої позитивні і негативні почуття; здатність встановлювати контакти, починати і закінчувати розмову. Така позиція багатьох авторів дозволяє структурувати поняття впевненості (Рис. 1).

Рис. 1. Структура впевненості за аналізом літературних джерел

Висновки. Отже, в умовах зростання людського фактора ми вважаємо, що впевненість як риса особистості відіграє особливе значення. Вона забезпечує людині максимальне використання власних сил та можливостей. Саме такі якості, як незалежність власної думки, висока самооцінка, повага до себе й інших, сміливість у прийнятті рішень та вміння відстоювати і довести їх, потрібні людині для досягнення успіху, для ефективної самореалізації.

Література:

1. Бондаренко Л.Ю. Підготовка пожежників і рятувальників. – М.: Медична підготовка, 2008.
2. Діагностика, профілактика та корекція стресових розладів серед співробітників Державної протипожежної служби МВС»: Методичні рекомендації. Вид. 2-е. – К.: 2001. – 256 с.
3. Дружинін В.М. Психодіагностика загальних здібностей / В.М. Дружинін. – М.: Видничий центр «Академія», 1996. – 224 с.
4. Душков Б.А., Корольов А.В., Смирнов Б.А. Психологія праці, професійної інформаційної та організаційної діяльності / За ред. Б.А. Душкова. – М., 2005.
5. Карпов О.В. Поняття професійно важливих якостей діяльності. // Психологія праці. – М.: ВЛАДОС-ПРЕС, 2003 – 352 с.
6. Кафідов, В; В: Соціологія пожежної безпеки / В.В. Кафідов, В.М; Севастьянов. – М.: ВНДІПО, 2003. – 364'с.
7. Щербаков Е. П. Уверенность как состояние, свойство и качество. – В кн.: Психология личности и деятельности спортсмена. – М., 1981. - С. 51 – 60.